

տեղեակ դրականօրէն ալ վեց մեծ լեզուներու (յու- նական, եբրայական, պարսկական, արաբական, լատինական ու հայական), որ ամիրաններուն շատ գլուխ ծող մարդ ալ չէ եղեր, ու Պալաթի հրեշտակապետ եկեղեցիին քովընտի մէկ սենեակն առանձնական բու- սակեր ներանձնութեամբ մը՝ բանասիրեր է տարինե- րով, օժտելով տասն և հինգ հատորի չափ հմտալից ուրծերով (գլխաւորները՝ պարսկահայ բառարան, եբրա- յականէ թարգմանութիւն մը Սաղմոսի, Աստուածա- բանական հատորներ, Արաբերէն ձեռագիր քերական- նութիւն մը դրաբառ բացատրութեամբ, արաբականէ թարգմանուած աստղագիտութիւն մը և այլն) տոմարին վտիտ բանասիրութիւնը, մինչ Վենետիկի Հ. Արսէն Բագրատունին դեռ աշխարհ իսկ չէր եկած. . . Պէդճեան տպագրել տուած է այս անձին քանի մը գործերը, և մեք շատ ուրեք պատահած ենք իր կոկիկ ու կարեւոր ձեռագիրներուն: Ա՛ս ալ իր ժամանակի դրագէտներուն ամիրան է եղեր, որ Պալաթցի ըլլալուն համար՝ կըս- տորագրէ եղեր Գեորգ Գլխաւոր Պալաթի: Գէորգ դպիրին աջէն ձախէն զոյգ կ'ընթանան՝ Մելքիսէզ դպիր և հոգիւն իմաստասէր բուածն՝ հաւանաբար հայ-հոռոմ, որ թարգ- մանած է՝ ի մէջ այլոց յունականէն վարդապետութիւնը (ձեռագիր) կարեւոր դիրք մը, և Սարգիս դպիր Յովհաննէ- սեան՝ որ դրած՝ է Կ. պոլիսի վրայ հետաքրքրական տե- ղագրութիւն Բիզանտէն մինչև իր օրերը պատմական ակնարկներով, որուն ոճը կոկիկ և լեզուն պարզ եփուն զրաբառ մըն է. Պալաթի այս իմաստուններուն թի- կունքն էին Ղազէզ Արթին ու Հովուեանց Մարտիրոս՝ թոն Ապուշեցի արդիւնաւոր հօճայ Յարութիւնի*:

Իրենց յաջորդեցին այս դարուս՝ Գրիգոր Փէշտըմալճեան և Չամուրճեան, որ ապա (1857ին) Տէրոյնց կոչուեցաւ:

Պատմական է նաեւ 18րդ դարին վերջին Ակընցի Չօփեանց մահտեսի Անտօն ամիրան, որ Երուսաղէմ դացած էր մեծ վէճերին հետ և Մեծն Նաբոլէոնի Սուրիական արշաւանքներուն ատեն Պաղեստինի տե-

* Չնագիրը Վարդապետ Սամուէլ Բաֆֆիիմ էջ 1 և 92: